

2019

GENERAL MATHEMATICS

Full Marks : 90
Pass Marks : 27

Time : 3 hours

Candidates shall note that each question will be multilingual, viz., in English/ Assamese/ Bengali/ Bodo/ Hindi medium, for their ready reference. In case of any discrepancy or confusion in the medium/ version, the English version will be considered as the authentic version.

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Take $\pi = \frac{22}{7}$, wherever necessary.

প্রয়োজন অনুসৰি $\pi = \frac{22}{7}$ ল'বা।

প্রয়োজন অনুসারে $\pi = \frac{22}{7}$ নেবে।

গোনাথি বাদিয়ে $\pi = \frac{22}{7}$ লা।

জহাঁ আবশ্যক হো $\pi = \frac{22}{7}$ মান লীজিএ।

(2)

SECTION-A / क-शाखा / क-शाखा / क-बाहागो / क-भाग

Choose the correct answer :

শুল্ক উত্তরটো বাছি উলিওঁৰা :

শুল্ক উত্তরটি বেছে নাও :

মেৰে ফিননায়খৌ সায়খ'না দিহুন :

সহী উত্তর চুনিএ :

1. Which one of the following is a non-terminating repeating decimal? 1

তলব কোনটো নিৰবধি পৌনঃপুনিক দশমিক ?

নিম্নোক্ত কোনটি নিৰবধি পৌনঃপুনিক দশমিক ?

গাহায়নি মাবে জোবথাহোড়ি, জাবলেফিননায়?

নিম্নলিখিত মেঁ সে কৈন-সা অসান্ত আৰ্তী দশমলব প্ৰসাৰ হৈ?

- (a) $\frac{3}{8}$ (b) $\frac{7}{80}$ (c) $\frac{64}{455}$ (d) $\frac{124}{625}$

2. The product of the zeros of $x^2 - 15$ is 1

$x^2 - 15$ ব শূন্যকেইটোৰ পূৰণফল হ'ল

$x^2 - 15$ -এৰ শূন্যপুলিৰ পূৰণফল হলো

$x^2 - 15$ নি লাধিখ'ফোৰনি সানজাবগাসৈয়া জাবায

$x^2 - 15$ কে শূন্যাঙ্কো কা গুণনফল হৈ

- (a) -15 (b) 15 (c) $\sqrt{15}$ (d) $-\sqrt{15}$

3. Consider the following pairs of linear equations :

(i) $3x + 2y = 5; 2x + 3y = 5$

(ii) $2x - 3y = 7; 2x - 3y = 8$

Choose the correct alternative.

(a) The pairs in (i) and (ii) are consistent.

(b) The pairs in (i) and (ii) are inconsistent.

- (c) The pair in (i) is inconsistent, whereas the pair in (ii) is consistent.
- (d) The pair in (i) is consistent, whereas the pair in (ii) is inconsistent.

তলৰ বৈধিক সমীকৰণৰ যোৰকেইটা বিবেচনা কৰা :

(i) $3x + 2y = 5; 2x + 3y = 5$

(ii) $2x - 3y = 7; 2x - 3y = 8$

শুল্ক বিকল্পটো বাছি উলিওৱা ।

(a) (i) আৰু (ii) ৰ যোৰকেইযোৰ সংগত ।

(b) (i) আৰু (ii) ৰ যোৰকেইযোৰ অসংগত ।

(c) (i) ৰ যোৰটো অসংগত, কিন্তু (ii) ৰ যোৰটো সংগত ।

~~(d)~~ (i) ৰ যোৰটো সংগত, কিন্তু (ii) ৰ যোৰটো অসংগত ।

নিম্নোক্ত বৈধিক সমীকৰণের জোড়াগুলি বিবেচনা কৰো :

(i) $3x + 2y = 5; 2x + 3y = 5$

(ii) $2x - 3y = 7; 2x - 3y = 8$

শুল্ক বিকল্পটি বেছে নাও ।

(a) (i) এবং (ii)-এৰ জোড়াগুলি সংগত ।

(b) (i) এবং (ii)-এৰ জোড়াগুলি অসংগত ।

(c) (i)-এৰ জোড়াটি অসংগত, কিন্তু (ii)-এৰ জোড়াটি সংগত ।

(d) (i)-এৰ জোড়াটি সংগত, কিন্তু (ii)-এৰ জোড়াটি অসংগত ।

গাহাযনি হাঁখোআৰি সমানথাইনি জ'রাফোৰখৌ নায়গ্রোম :

(i) $3x + 2y = 5; 2x + 3y = 5$

(ii) $2x - 3y = 7; 2x - 3y = 8$

গেৰে ফিননাযখৌ সাযখ'না দিহন ।

(a) (i) আৰো (ii) নি জ'রাফোৰা খোৱজানায ।

(b) (i) আৰো (ii) নি জ'রাফোৰা খোৱজাযি ।

(c) (i) নি জ'রাযা খোৱজাযি, নাথায (ii) নি জ'রাযা খোৱজানায ।

(d) (i) নি জ'রাযা খোৱজানায, নাথায (ii) নি জ'রাযা খোৱজাযি ।

(4)

निम्न ऐंखिक समीकरणों के युग्मों पर विचार कीजिए :

(i) $3x + 2y = 5; 2x + 3y = 5$

(ii) $2x - 3y = 7; 2x - 3y = 8$

सही विकल्प चुनिए।

(a) (i) और (ii) दोनों युग्म संगत हैं।

(b) (i) और (ii) दोनों युग्म असंगत हैं।

(c) (i) का युग्म असंगत है जबकि (ii) का युग्म संगत है।

(d) (i) का युग्म संगत है जबकि (ii) का युग्म असंगत है।

~~4.~~ The 30th term of the AP 10, 7, 4, ... is

1

10, 7, 4, ... समात्र श्रेणी का 30वाँ पद है

10, 7, 4, ... समात्र श्रेणी का 30वाँ पद है

10, 7, 4, ... सानलुलि जौगाथिनि 30थि ब्रिदाबा जाबाय

10, 7, 4, ... समात्र श्रेणी का 30वाँ पद है

(a) - 67

~~(b)~~ - 77

(c) - 87

(d) - 97

~~5.~~ Let ABC be a triangle such that $AB = 6\sqrt{3}$ cm, $AC = 12$ cm and $BC = 6$ cm. Angle B is

1

ABC त्रिभुज AB = $6\sqrt{3}$ cm, AC = 12 cm आरे BC = 6 cm. B कोण है

ABC त्रिभुज AB = $6\sqrt{3}$ cm, AC = 12 cm एवं BC = 6 cm. B कोण है

ABC आखान्धिथामनि AB = $6\sqrt{3}$ cm, AC = 12 cm आरे BC = 6 cm. B ख'नाया जाबाय

ABC त्रिभुज में AB = $6\sqrt{3}$ cm, AC = 12 cm और BC = 6 cm हो, तो कोण B का मान होगा

(a) 120°

~~(b)~~ 90°

(c) 60°

(d) 45°

(5)

6. The distance between the points $(0, 0)$ and $(-8, 6)$ is

1

$(0, 0)$ আৰু $(-8, 6)$ বিন্দু দুটাৰ মাজৰ দূৰত্ব হ'ল

$(0, 0)$ এবং $(-8, 6)$ বিন্দু দুটিৰ মধ্যে দূৰত্ব হলো

$(0, 0)$ আৰো $(-8, 6)$ বিন্দো মোননৈনি গেজেৱনি জানথাইয়া জাবায় .

দো বিন্দুঁো $(0, 0)$ আৰু $(-8, 6)$ কে বীচ কী দূৰী হৈ

(a) 10

(b) 8

(c) 6

(d) 2

7. Which of the following is true?

1

(a) The value of $\tan A$ is always less than 1.

(b) The value of $\cot A$ is always greater than 1.

(c) $\sin \theta = \frac{5}{3}$ for some angle θ .

(d) $\sec \theta = \frac{12}{5}$ for some angle θ .

তলৰ কোনটো সত্য ?

(a) $\tan A$ ৰ মান সদায় 1 অতক্ষে সৰু।

(b) $\cot A$ ৰ মান সদায় 1 অতক্ষে ডঙৰ।

(c) কোনো কোণ θ ৰ বাবে $\sin \theta = \frac{5}{3}$.

(d) কোনো কোণ θ ৰ বাবে $\sec \theta = \frac{12}{5}$.

নিম্নোক্ত কোনটি সত্য ?

(a) $\tan A$ -এর মান সব্দা 1 থেকে ছেট।

(b) $\cot A$ -এর মান সব্দা 1 থেকে বড়ো।

(c) কোনো কোণ θ -এর জন্য $\sin \theta = \frac{5}{3}$.

(d) কোনো কোণ θ -এর জন্য $\sec \theta = \frac{12}{5}$.

(6)

गाहायनि माबे सैथो?

- (a) $\tan A$ नि माना अरायबो 1 निखुइ उन्दै।
- (b) $\cot A$ नि माना अरायबो 1 निखुइ गेदेर।
- (c) माबेबा ख'ना θ नि थाखाय $\sin \theta = \frac{5}{3}$.
- (d) माबेबा ख'ना θ नि थाखाय $\sec \theta = \frac{12}{5}$.

निम्नलिखित में से कौन-सा सही है?

- (a) $\tan A$ का मान सदैव 1 से कम होता है।
- (b) $\cot A$ का मान सदैव 1 से बड़ा होता है।
- (c) किसी कोण θ के लिए $\sin \theta = \frac{5}{3}$ होता है।
- (d) किसी कोण θ के लिए $\sec \theta = \frac{12}{5}$ होता है।

8. The angle of elevation of the top of a tower from a point on the ground, which is 15 m away from the foot of the tower, is 60° . The height of the tower is

1

एटो छत्तेर पादविन्दू परा 15 m आंतरत डूमित थका एटो विन्दू परा छत्तेटोर शीर्षर ऊठन कोण 60° ह'ले छत्तेर ऊँचता ह'व

एकटि छत्तेर पादविन्दू थेके 15 m दूरे डूमिते थका एकटि विन्दू थेके छत्तेटिर शीर्षर ऊठन कोण 60° हले छत्तेर ऊँचता हवे

गंसे टावारनि गुदि बिन्दोनिफ्राय 15 m जानथाइयाव हायाव थानाय. मोनसे बिन्दोनिफ्राय टावारनि जौगा ख'नाया 60° जायोब्ला टावारनि जौथाइया जागोन

धरती के एक बिन्दु से जो मीनार के पाद-बिन्दु से 15 m दूर है, मीनार के शिखर का उन्नयन कोण 60° है। मीनार की ऊँचाई होगी

- (a) 15 m
- (b) $15\sqrt{3}$ m
- (c) $\frac{15}{\sqrt{3}}$ m
- (d) $30\sqrt{3}$ m

9. A circle can have _____ parallel tangent(s) at the most.

1

এটা বৃত্তের বর বেছি _____ ডাল সমান্তরাল স্পর্শক থাকিব পাবে।

একটি বৃত্তের খুব বেশি _____ টি সমান্তরাল স্পর্শক থাকতে পারে।

মোনসে বেঁখনাব বাঁসিল্লাবো দোঁ _____ লিগ নাংলিদ হাঁখো থানো হাণৌ।

এক বৃত্ত কী অধিক সে অধিক _____ স্পর্শ-রেখাএঁ হো সকতী হৈ।

(a) 1

(b) 2

(c) 3

(d) 4

10. The degree measure of the angle at the centre of a circle is 1.

1

The area of the sector is

বৃত্তের কেন্দ্রত কোণটোৰ ডিগ্ৰীমাপ 1, বৃত্তকণাটোৰ কালি ই'ল

বৃত্তের কেন্দ্রত কোণটিৰ ডিগ্ৰীমাপ 1, বৃত্তকণাটিৰ কালি ইলো

বেঁখননি মিৰুবাব সোমজি হোনায খ'নানি ডিগ্ৰি জ'খাযা 1, বেঁখোন্দেনি দলাইথিযা জাবায

এক বৃত্ত কে কেন্দ্র কে কোণ কা মান 1 ডিগ্ৰী হো, তো উসকে ত্ৰিজ্যখণ্ড কা ক্ষেত্ৰফল হোগা

(a) πr^2

(b) $\frac{\pi r^2}{45}$

(c) $\frac{\pi r^2}{180}$

(d) $\frac{\pi r^2}{360}$

where r is the radius of the circle.

য'ত r ই'ল বৃত্তটোৰ ব্যাসার্ধ।

যেখানে r ইলো বৃত্তটিৰ ব্যাসার্ধ।

জেৱাব r আ জাবায বেঁখননি স'খাব।

যহাঁ r বৃত্ত কী ত্ৰিজ্যা হৈ।

11. The volume of a sphere is $288\pi \text{ cm}^3$. The radius of the sphere is

1

এটা গোলকৰ আয়তন $288\pi \text{ cm}^3$. গোলকটোৰ ব্যাসার্ধ ই'ল

একটি গোলকেৰ আয়তন $288\pi \text{ cm}^3$. গোলকটিৰ ব্যাসার্ধ ইলো

মোনসে দুলুৱনি রোজাগাসেযা $288\pi \text{ cm}^3$. দুলুৱনি স'খাবা জাবায

কিসী গোলক কা আয়তন $288\pi \text{ cm}^3$ হৈ। গোলক কী ত্ৰিজ্যা হৈ

(a) 2 cm

(b) 4 cm

(c) 6 cm

(d) 8 cm

- 12.** The probability of an impossible event is

1

এটা অসম্ভব ঘটনার সম্ভাবিতা হ'ল

একটি অসম্ভব ঘটনার সম্ভাবিতা হলো

মোনসে জাথাবি জাথাইনি জাথাবনায়া জাবায

অসংভব ঘটনা কী প্রায়িকতা হোতী হৈ

(a) 0

(b) 0.25

(c) 0.5

(d) 1

SECTION—B / খ—শাখা / খ—শাখা / খ—বাহাগো / খ—ভাগ

- 13.** Find the HCF of 96 and 404 by the prime factorization method. Hence, find their LCM.

2

মৌলিক উৎপাদকীকরণ পদ্ধতিবে 96 আৰু 404-ৰ গ. সা. ও. উলিওৱা। ইয়াৰ পৰা
সিহঁতৰ ল. সা. ও. উলিওৱা।

মৌলিক উৎপাদকীকরণ পদ্ধতি দ্বাৰা 96 এবং 404-এর গ. সা. ও. বেৰ কৰো।
এৰ থেকে তাদেৱ ল. সা. ও. বেৰ কৰো।

রোদা সানজাবগিৰি বিজিৰনায় আদৰ্জোঁ 96 আৰু 404 মি দ. আ. সা. দিহুন। বেনিফ্রায়ন
বেসোৱনি দু. আ. সা. দিহুন।

অভাজ্য গুণনক্ষেত্ৰ বিধি দ্বাৰা 96 আৰু 404 কা HCF জাত কীজিএ ঔৰ ফিৰ ইনকা
LCM জাত কীজিএ।

- 14.** Half the perimeter of a rectangular garden, whose length is 4 m more than its width, is 36 m. Find the dimensions of the garden.

2

এখন আয়তাকাৰ বাগিচাৰ প্ৰহৃতকৈ দীঘ 4 m বেছি। ইয়াৰ পৰিসীমাৰ আধা 36 m.
বাগিচাখনৰ দীঘ, প্ৰহৃ নিৰ্ণয় কৰো।

একটি আয়তাকাৰ বাগানেৰ প্ৰহৃ থেকে দৈৰ্ঘ্য 4 m বেশি। এৰ পৰিসীমাৰ অৰ্ধেক 36 m.
বাগানটিৰ দৈৰ্ঘ্য, প্ৰহৃ নিৰ্ণয় কৰো।

মোনসে আয়তআৰি বিবাৰ বারিনি গোলাউআ গুৱারনিখুই 4 m বাস্তিন। বেনি সোৱগিৰি সিমানি খাবসেয়া 36 m. বিবাৰ বারিনি গোলাউ আৰো গুৱাখৌ দিহুন।

এক আয়তাকাৰ বাগ, জিসকী লংবাঈ, চৌড়াই সে 4 m অধিক হৈ, কা অৰ্ধপৰিমাপ 36 m হৈ। বাগ কী সীমাএঁ জ্ঞাত কীজিএ।

- 15.** The 11th term of an AP is 38 and the 16th term is 73. Find the common difference. 2

এটা সমান্তৰ প্ৰগতিৰ 11তম পদটো 38 আৰু 16তম পদটো 73. সাধাৰণ অন্তৰ নিৰ্ণয় কৰো।

একটি সমান্তৰ প্ৰগতিৰ 11তম পদটি 38 এবং 16তম পদটি 73. সাধাৰণ অন্তৰ নিৰ্ণয় কৰো।

মোনসে সানলুলি জীগাথিনি 11 থি বিদাবা 38 আৰো 16 থি বিদাবা 73. আগোস্ট ফারাগথিখৌ দিহুন।

কিসী সমান্তৰ শ্ৰেণী কা 11বাঁ পদ 38 হৈ তথা 16বাঁ পদ 73 হৈ, তো উসকা সাৰ্ব অন্তৰ (common difference) ক্যা হোগা?

- 16.** Find the point on the x -axis which is equidistant from $(2, -5)$ and $(-2, 9)$. 2

$(2, -5)$ আৰু $(-2, 9)$ বিন্দু দুটাৰ পৰা সমদূৰত্বত x -অক্ষৰ ওপৰত থকা বিন্দুটো নিৰ্ণয় কৰো।

$(2, -5)$ এবং $(-2, 9)$ বিন্দু দুটি থেকে সমদূৰত্বতে x -অক্ষৰ উপৰে থকা বিন্দুটি নিৰ্ণয় কৰো।

$(2, -5)$ আৰো $(-2, 9)$ বিন্দো মোননৈনিক্য সমান জানথাইয়াৰ x -গুদি হাঁখোনি সায়াৰ থানায বিন্দোখৌ দিহুন।

x -অক্ষ পৰ বহ বিন্দু জ্ঞাত কীজিএ জো $(2, -5)$ ঔৰ $(-2, 9)$ সে সমদূৰস্থ হৈ।

17. If $\sin A = \frac{3}{4}$, calculate $\cos A$ and $\cot A$. (A is an acute angle) 2

यदि $\sin A = \frac{3}{4}$, $\cos A$ आरे $\cot A$ निर्णय कराँ। (A एटो सूक्ष्मकोण)

यदि $\sin A = \frac{3}{4}$, $\cos A$ एवं $\cot A$ निर्णय करो। (A एकत्रि सूक्ष्मकोण)

जुदि $\sin A = \frac{3}{4}$, $\cos A$ आरो $\cot A$ खो दिहन। (A आ मोनसे ख'नासा ख'ना)

यदि $\sin A = \frac{3}{4}$ हो, तो $\cos A$ और $\cot A$ का मान परिकलित कीजिए। (A एक न्यूनकोण है)

18. Evaluate/मान निर्णय कराँ/मान निर्णय करो/मान दिहन/मान निकालिए : 2

$$\frac{\sin 30^\circ + \tan 45^\circ - \operatorname{cosec} 60^\circ}{\sec 30^\circ + \cos 60^\circ + \cot 45^\circ}$$

19. If $\tan 2A = \cot(A - 18^\circ)$, where $2A$ is an acute angle, find the value of A . 2

यदि $\tan 2A = \cot(A - 18^\circ)$, A व मान निर्णय कराँ। $2A$ एटो सूक्ष्मकोण।

यदि $\tan 2A = \cot(A - 18^\circ)$, A -एव मान निर्णय करो। $2A$ एकत्रि सूक्ष्मकोण।

जुदि $\tan 2A = \cot(A - 18^\circ)$, A नि मान दिहन। $2A$ आ मोनसे ख'नासा ख'ना।

यदि $\tan 2A = \cot(A - 18^\circ)$, जहाँ $2A$ एक न्यूनकोण है, तो A का मान ज्ञात कीजिए।

20. Prove that/प्रमाण कराँ ये/प्रमाण करो ये/फोरमान खालाम दि/सिद्ध कीजिए कि

$$\frac{\cos A}{1 + \sin A} + \frac{1 + \sin A}{\cos A} = 2 \sec A$$

A is an acute angle.

A एटो सूक्ष्मकोण।

A एकत्रि सूक्ष्मकोण।

A आ मोनसे ख'नासा ख'ना।

A एक न्यूनकोण है।

- 21.** A bag contains 3 red balls and 5 black balls. A ball is drawn at random from the bag. What is the probability that the ball drawn is (a) red and (b) not red?

2

এখন মোনাত ৩টা বঙ্গ আৰু ৫টা ক'লা বঙ্গৰ বল আছে। মোনাখনৰ পৰা এটা বল যাদৃচ্ছিকভাৱে টোনা হ'ল। টোনা বলটো (a) বঙ্গ বঙ্গৰ হোৱাৰ আৰু (b) বঙ্গ বঙ্গৰ নোহোৱাৰ সম্ভাৱিতা কিমান ?

একটি থলিতে ৩টি লাল এবং ৫টি কালো রঙের বল আছে। থলিতি থেকে একটি বল যাদৃচ্ছিকভাৱে টোনা হ'লো। টোনা বলটি (a) লাল রঙ হওয়াৰ এবং (b) লাল রঙ না হওয়াৰ সম্ভাৱিতা কত ?

গাংসে জলংগাযাব মোন 3 গোজা বল আৰু মোন 5 গোসোম বল দড়। জলংগানিঙ্কায সায়জ্ঞ'য়ে থোবসে বল বহনবায। (a) গোজা গাবনি জানায আৰু (b) গোজা গাবনি জাযিনি জাথাবনায়া বেসেবাং ?

এক থেলে মেঁ 3 লাল ঔৰ 5 কালী গেঁদে হেঁ। ইস থেলে মেঁ সে এক গেঁদ যদৃচ্ছ্যা নিকালী জাতি হে। ইসকী প্ৰাযিকতা ক্যা হে কি গেঁদ (a) লাল হো ঔৰ (b) লাল নহীন হো ?

SECTION—C / গ—শাখা / গ—শাখা / গ—বাহাগো / গ—ভাগ

- 22.** Prove that $\sqrt{2}$ is irrational.

3

প্ৰমাণ কৰো যে $\sqrt{2}$ অপৰিমেয় ।

প্ৰমাণ কৰো যে $\sqrt{2}$ অপৰিমেয় ।

ফোৰমান খালাম দি $\sqrt{2}$ আ রানজোৰথাযি ।

সিদ্ধ কীজিএ কি $\sqrt{2}$ এক অপৰিমেয় সংখ্যা হৈ ।

- 23.** Divide the polynomial $p(x)$ by the polynomial $q(x)$, and find the quotient and the remainder :

3

$p(x)$ বহুপদটোক $q(x)$ বহুপদটোৰে হৰণ কৰো, আৰু ভাগফল আৰু ভাগশেষ নিৰ্ণয় কৰো :

$p(x)$ বহুপদটিকে $q(x)$ বহুপদটি দ্বাৰা ভাগ কৰো, এবং ভাগফল ও ভাগশেষ নিৰ্ণয় কৰো :

$p(x)$ बिदाब गोबांखौ $q(x)$ बिदाब गोबांजॉ रान आरो रानगासै आरो रानखोन्दा दिहुन :

बहुपद $p(x)$ को $q(x)$ से भाग दीजिए और भागफल तथा शेषफल ज्ञात कीजिए :

$$p(x) = x^3 - 3x^2 + 5x - 3, q(x) = x^2 - 2$$

24. If we add 1 to the numerator and subtract 1 from the denominator, a fraction reduces to 1. It becomes $\frac{1}{2}$ if we only add 1 to the denominator. What is the fraction? 3

यदि आमि नबत 1 योग कर्बौ आरु हरव पबा 1 वियोग कर्बौ, एटो उग्रांश हयगै 1. आमि यदि अकल हरटोतहे 1 योग कर्बौ, तेष्टे इ हयगै $\frac{1}{2}$. उग्रांशटो कि ?

यदि आमरा नबे 1 योग करि एवं हर-एर थेके 1 वियोग करि, एकटि उग्रांश हय 1। आमरा यदि शुधु हरटिते 1 योग करि, ताहले एटि हय $\frac{1}{2}$ । उग्रांशटि कि ?

जुदि जौं रानग्राजॉ 1 खौ दाजाबो आरो रानग्रानिक्राय 1 दानख'यो, मोनसे बोखावखोन्दोआ 1 आब सोलायो। जौं जुदि रानग्राजॉल' 1 खौ दाजाबो अब्ला बेयो जायो $\frac{1}{2}$ । बे बोखाव खोन्दोआ मा?

यदि हम अंश में 1 जोड़ दें तथा हर में से 1 घटा दें, तो भिन्न 1 में बदल जाती है। यदि हम केवल हर में 1 जोड़ दें, तो यह $\frac{1}{2}$ हो जाती है। वह भिन्न क्या है?

25. Solve/समाधान कर्बा/समाधान करो/मावफुथाइ दिहुन/हल कीजिए : 3

$$\sqrt{2}x^2 + 7x + 5\sqrt{2} = 0$$

26. The difference of squares of two natural numbers is 180. The square of the smaller number is 8 times the larger number. Find the two numbers. 3

दुटो शाभाबिक संख्याब वर्गब वियोगफल 180. सब संख्याटोब वर्ग डाङ्गटोब 8 गुण ह'ले, संख्या दुटो निर्णय कर्बा।

दुटि शाभाबिक संख्याब वर्गेर वियोगफल 180. छेट संख्याटिर वर्ग बड़तिर 8 गुण ह'ले, संख्या दुटि निर्णय करो।

मोननै अनजिमानि बर्गफोरनि फारागा 180. दुइसिन अनजिमानि बर्गआ देरसिन अनजिमानि 8 फान गेदेरसिन। अनजिमा मोननेखौ दिहुन।

दो प्राकृतिक संख्याओं के वर्गों का अंतर 180 है। छोटी संख्या का वर्ग बड़ी संख्या का 8 गुना है। दोनों संख्याएँ ज्ञात कीजिए।

27. In what ratio does the point $(-4, 6)$ divide the line segment joining the points $A(-6, 10)$ and $B(3, -8)$ internally? 3

$A(-6, 10)$ आरु $B(3, -8)$ बिन्दु संयोगी रेखाखण्डक $(-4, 6)$ बिन्दुवे कि अनुपातत अस्त्रिभूत करें?

$A(-6, 10)$ एवं $B(3, -8)$ बिन्दु संयोगी रेखाखण्डके $(-4, 6)$ बिन्दु की अनुपातत अस्त्रिभूत करें?

$A(-6, 10)$ आरो $B(3, -8)$ बिन्दो मोनसे दाजाबनाय हांखो खोन्दोखो $(-4, 6)$ बिन्दोआ मा रुजुथाइयाव रानो?

बिन्दु $(-4, 6)$, बिन्दुओं $A(-6, 10)$ और $B(3, -8)$ को जोड़ने वाले रेखाखण्ड को आंतरिक रूप से किस अनुपात में विभाजित करती है?

28. Find the sum of the first 22 terms of an AP whose common difference is 7 and the 22nd term is 149. 3

ऐटा समान्तर प्रगतिर साधारण अन्तर 7 आरु 22तम पदटो 149 ह'ले इयाब प्रथम 22टो पदब योगफल निर्णय कर्बा।

एकटि समान्तर प्रगतिर साधारण अन्तर 7 एवं 22तम पदटि 149 ह'ले एव प्रथम 22टि पदब योगफल निर्णय करो।

मोनसे सानलुलि जौगाथिनि आगोसार फारागथिया 7 आरो 22थि बिदाबा 149 जायोब्ला बेनि गिबि 22 बिदाबनि दाजाबगासै दिहुन।

उस समान्तर श्रेढ़ी के प्रथम 22 पदों का योग ज्ञात कीजिए जिसका सार्व अंतर 7 है और 22वाँ पद 149 है।

29. In an equilateral triangle, prove that three times the square of one side is equal to four times the square of one of its altitudes. 3

प्रमाण कर्बा ये ऐटा समबाहु त्रिभुजब ऐटा वाहुर वर्गब तिनिश्च तार एडल उम्मतिर चारिश्चनब समान।

प्रमाण करो ये एकटि समबाहु त्रिभुज्जेर एकटि वाहुर वर्गेर तिनिश्च तार एकटि उम्मतिर वर्गेर चारिश्चनेर समान।

ফোরমান খালাম দি মোনসে গোৱেব আখান্থি আখান্থিথামনি মোনসে আখান্থিনি বৰ্গনি
থামফানআ বেনি মোনসে জৌধাইনি বৰ্গনি ব্ৰৈফাননি সমান জায়ো।

কিসী সমবাহু ত্ৰিভুজ মেঁ, সিদ্ধ কীজিএ কি উসকী এক ভুজা কে বৰ্গ কা তিগুনা উসকে এক
শীৰ্ষলংক কে বৰ্গ কে চার গুনে কে বৰাবৰ হোতা হৈ।

30. Find the value of K if the points $(8, 1)$, $(K, -4)$, $(2, -5)$ are collinear. 3

$(8, 1)$, $(K, -4)$, $(2, -5)$ বিন্দু তিনিটা একৰেখীয় হ'লে K -এর মান নিৰ্ণয় কৰো।

$(8, 1)$, $(K, -4)$, $(2, -5)$ বিন্দু তিনিটি একৰেখীয় হলে K -এর মান নিৰ্ণয় কৰো।

$(8, 1)$, $(K, -4)$, $(2, -5)$ বিন্দু মোনথামা সে হাঁখোআৱি জাযোব্লা K নি মান দিহুন।

K কা মান জাত কীজিএ যদি বিন্দু $(8, 1)$, $(K, -4)$, $(2, -5)$ সৱেখী হৈ।

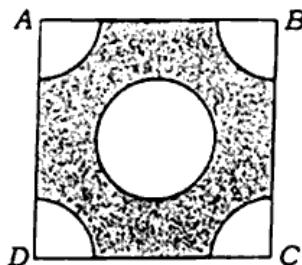
31. From each corner of a square of side 4 cm, a quadrant of a circle of radius 1 cm is cut and also a circle of diameter 2 cm is cut as shown in the figure below. Find the area of the remaining portion of the square (Take $\pi = \frac{22}{7}$) : 3

তলৰ চিত্ৰত দেখুওৱাৰ দৰে 4 cm বাহৰ এটা বৰ্গক্ষেত্ৰৰ প্ৰতিটো চুকৰ পৰা 1 cm
ব্যাসাৰ্ধৰ এটা বৃত্তৰ এটা চোক কাটি লোৱা হৈছে, আৰু 2 cm ব্যাসৰ এটা বৃত্তও কাটি
লোৱা হৈছে। বৰ্গক্ষেত্ৰটোৰ অৱশিষ্ট অংশৰ কালি নিৰ্ণয় কৰো ($\pi = \frac{22}{7}$ বুলি ধৰিবাঁ) :

নীচৰে চিত্ৰে দেখানো ধৰনে 4 cm বাহৰ একটি বৰ্গক্ষেত্ৰের প্ৰতিটি কোণা 1 cm
ব্যাসাৰ্ধৰ একটি বৃত্তৰ একটি কোণা কেটে নেওয়া হয়েছে-এবং 2 cm ব্যাসৰ
একটি বৃত্তও কেটে নেওয়া হয়েছে। বৰ্গক্ষেত্ৰটিৰ অৱশিষ্ট অংশৰ কালি নিৰ্ণয় কৰো
($\pi = \frac{22}{7}$ বলে ধৰো) :

গাহায়নি সাবগারিয়াৰ দিন্থিনায় বাদি 4 cm আখান্থিনি মোনসে বৰ্গদ্ব্লাইনি খ'না
মোনবৈনিফ্রায় 1 cm স'খাবনি মোনসে বেঁখননি জ'খাইসৈ হাখ'নায় জাবায় আৰো 2 cm
খাবনি মোনসে বেঁখন হাখ'নায় জাবায়। বৰ্গনি আদ্বা থানায় বাহাগোনি দ্ব্লাইথি দিহুন
($\pi = \frac{22}{7}$ হোননানৈ হম) :

4 cm भुजा वाले एक वर्ग के प्रत्येक कोने से 1 cm त्रिज्या वाले वृत्त का एक-चतुर्थांश काटा गया है तथा बीच में 2 cm व्यास का एक वृत्त भी काटा गया है जैसा कि नीचे आकृति में दर्शाया गया है। वर्ग के शेषभाग का क्षेत्रफल ज्ञात कीजिए ($\pi = \frac{22}{7}$ लीजिए) :

SECTION—D / घ—शाखा / घ—शाखा / घ—बाहागो / घ—भाग

32. Solve the pair of equations by reducing them to a pair of linear equations : <http://www.assamboard.com>

4

तलव समीकरणयों द्वारा समीकरणों का प्राप्ति करने के समाधान कर्वा :

निम्नोक्त समीकरण जोड़ा द्वारा समीकरणों का प्राप्ति करने के समाधान करो :

गाहायनि समानथाइ ज'राखो हांखोआरि समानथाइ ज'रायाव सोलायनानै मावकुथाइ दिहन :

निम्नलिखित समीकरण युग्म को द्विविध समीकरणों के युग्म में बदल कर हल कीजिए :

$$\frac{5}{x-1} + \frac{1}{y-2} = 2$$

$$\frac{6}{x-1} - \frac{3}{y-2} = 1$$

33. ABCD is a trapezium with $AB \parallel DC$. E and F are points on non-parallel sides AD and BC respectively such that EF is parallel to AB. Show that

$$\frac{AE}{ED} = \frac{BF}{FC}$$

4

$ABCD$ ट्रॉपिजियामर $AB \parallel DC$. इयाब असमान्तराल बाहु AD आৰু BC ৰ ওপৰত ক্ৰমে E আৰু F দুটা বিন্দু এনেদৰে লোৱা হ'ল যাতে EF আৰু AB সমান্তরাল। দেখুওৱা যে $\frac{AE}{ED} = \frac{BF}{FC}$.

$ABCD$ ট্ৰোপিজিয়ামেৰ $AB \parallel DC$. এৰ অসমান্তরাল বাহু AD এবং BC -এৰ উপৰে ক্ৰমে E এবং F দুটি বিন্দু এমনভাৱে নেওয়া হলো যাতে EF এবং AB সমান্তরাল। দেখো যে $\frac{AE}{ED} = \frac{BF}{FC}$.

$ABCD$ ট্ৰোপিজিয়ামনি $AB \parallel DC$. বেনি লিগনডি আখান্ধি AD আৰো BC ৰ সায়াৰ ফাৰিয়ে E আৰু F মোননৈ বিন্দো এৰোৱাদি লাভায জাবায জাহাধে EF আৰু AB লিগ জাযো। দিন্ধি দি $\frac{AE}{ED} = \frac{BF}{FC}$.

$ABCD$ এক সমলংব হ'ল যিসমে $AB \parallel DC$ হ'ল। অসমান্তর ভুজাও AD আৰু BC পৰ ক্ৰমশঃ বিন্দু E আৰু F ইস প্ৰকাৰ স্থিত হ'ল কি EF ভুজা AB কে সমান্তৰ হ'ল। দৰ্শাই কি $\frac{AE}{ED} = \frac{BF}{FC}$ হ'ল।

34. A 1.5 m tall boy is standing at some distance from a 30 m tall building. The angle of elevation from his eyes to the top of the building increases from 30° to 60° as he walks towards the building. Find the distance he walked towards the building. 4

1.5 m ওখ ল'বা এজনে 30 m ওখ অট্টালিকাৰ পৰা কিছু দূৰত্বত থিয় হৈ আছে। তেওঁ অট্টালিকাটোৰ ফালে খোজ কঢ়াৰ লগে লগে তেওঁৰ চুৰু পৰা অট্টালিকাটোৰ শীৰ্ষলৈ উঠন কোণ 30° ৰ পৰা 60° লৈ বাঢ়ে। তেওঁ অট্টালিকাটোৰ ফালে খোজ কঢ়া দূৰত্ব নিৰ্ণয় কৰো।

1.5 m লম্বা একটি ছেলে 30 m উচ্চতাৰ অট্টালিকা থেকে কিছু দূৰত্বত দাঁড়িয়ে আছে। সে অট্টালিকাটিৰ দিকে হেঁটে যাওয়াৰ সঙ্গে সঙ্গে তাৰ চোখ থেকে অট্টালিকাটিৰ শীৰ্ষে উঠন কোণ 30° থেকে 60° তে বেড়ে যায়। তাৰ অট্টালিকাটিৰ দিকে হেঁটে যাওয়াৰ দূৰত্ব নিৰ্ণয় কৰো।

1.5 m গোজী সাসে হৌবাসায়া 30 m গোজী গংসে বিল্ডিংনিফ্রায় এসে গোজানাব গসংবায দং। বিনি মেগননিফ্রায় বিল্ডিংনি থিখিনিসিম জৈগা খ'নায়া বিল্ডিংনি ফাৰসে থাবাযলাননায়াব 30° নিফ্রায় 60° সিম বারাযবায়। বিয়ো বিল্ডিংনি ফাৰসে থাবায লানায় জানথাইছৌ দিহুন।

1.5 m लंबा एक लड़का 30 m ऊँचे एक भवन से कुछ दूरी पर खड़ा है। जब वह ऊँचे भवन की ओर जाता है तब उसकी आँख से भवन के शिखर का उन्नयन कोण 30° से 60° हो जाता है। बताइए कि वह भवन की ओर कितनी दूरी तक चलकर गया है।

- 35.** Prove that the tangents drawn at the ends of a diameter of a circle are parallel. 4

प्रमाण करो ये वृत्त की व्यास के दोनों अंतिम बिंदुओं पर स्पर्शक समान्तर हैं।

प्रमाण करो ये वृत्त की व्यास के दोनों अंतिम बिंदुओं पर स्पर्शक समान्तर हैं।

फोरमान खालाम दि बेंखननि खाव हांखोनि जोबथा खर'आव बोनाय नांझिद हांखोफोरा लिग जायो।

सिद्ध कीजिए कि किसी वृत्त के किसी व्यास के सिरों पर खींची गई स्पर्श-रेखाएँ समान्तर होती हैं।

- 36.** Construct a triangle of sides 4 cm, 5 cm and 6 cm, and then a triangle similar to it whose sides are $\frac{2}{3}$ of the corresponding sides of the first triangle. (Write the steps of construction.) 4

4 cm, 5 cm आरे 6 cm वाहर एटा त्रिभुज अंकन करो आरे ताब पिछत इयाब सदृश होवाकै एटा त्रिभुज अंकन करो यार वाहबोब प्रथम त्रिभुजटोब अनुकूप वाहबोबब $\frac{2}{3}$ गुण हय। (अंकनब पर्यायबोब लिखिब।)

4 cm, 5 cm एवं 6 cm वाहर एकत्रिभुज अंकन करो एवं तारपर एर सदृश एकत्रिभुज अंकन करो यार वाहगुलि प्रथम त्रिभुजटिब अनुकूप वाहगुलिब $\frac{2}{3}$ गुण हवे। (अंकनब पर्यायगुलि लिखिब।)

4 cm, 5 cm आरो 6 cm आखान्थिनि मोनसे आखान्थिथाम आखिआरो बेनि उनाव महरसे जानाय बादियै मोनसे आखान्थिथाम आखिजायनि आखान्थिफोरा सेथि आखान्थिथामनि मोखांसे आखान्थिफोरनि $\frac{2}{3}$ फान जायो। (आखिनाय आगाफोरखी लिर।)

4 cm, 5 cm और 6 cm भुजाओं वाले एक त्रिभुज की रचना कीजिए और फिर इसके समरूप एक अन्य त्रिभुज की रचना कीजिए, जिसकी भुजाएँ दिए हुए त्रिभुज की संगत भुजाओं की $\frac{2}{3}$ गुनी हों। (रचना के चरणों को लिखिए।)

SECTION—E / অংশ / অংশ / ভাগ / भाग

- 37.** A toy is in the form of a cone of radius 3.5 cm mounted on a hemisphere of same radius. The total height of the toy is 15.5 cm. Find the total surface area of the toy. (Take $\pi = \frac{22}{7}$) 5

এটা পুতলা একে ব্যাসার্ধযুক্ত এটা অর্ধগোলকৰ ওপৰত 3.5 cm ব্যাসার্ধযুক্ত এটা শংকুৰে গঠিত। পুতলাটোৰ মুঠ উচ্চতা হ'ল 15.5 cm. পুতলাটোৰ মুঠ পৃষ্ঠকালি নিৰ্ণয় কৰো। ($\pi = \frac{22}{7}$ বুলি ধৰিবো)

একটি খেলনা একই ব্যাসার্ধযুক্ত একটি অর্ধগোলকেৰ উপৰে 3.5 cm ব্যাসার্ধযুক্ত একটি শংকু দ্বাৰা গঠিত। খেলনাটিৰ মোট উচ্চতা হলো 15.5 cm. খেলনাটিৰ মোট পৃষ্ঠকালি নিৰ্ণয় কৰো। ($\pi = \frac{22}{7}$ বলে ধৰবো)

মৌনসে ফুথলায়া এখে স'খাব গোনাং মৌনসে খাবলুৱনি সাথাব 3.5 cm স'খাব গোনাং মৌনসে জংহাসুঁজোঁ সোমজিহোনায়। ফুথলানি গাসৈ জৌধাইয়া জাবায় 15.5 cm. ফুথলানি গাসৈ বিবুঁ দব্লাইথিখৌ দিহুন। ($\pi = \frac{22}{7}$ হোননানৈ হম)

এক খিলৌনা ত্ৰিজ্যা 3.5 cm বালে এক শংকু কে আকাৰ কা হৈ, জো উসী ত্ৰিজ্যা বালে এক অর্ধগোলে পৰ অধ্যাৰোপিত হৈ। ইস খিলৌনে কী সংপূৰ্ণ ঊঁচাৰ্ই 15.5 cm হৈ। ইস খিলৌনে কা সংপূৰ্ণ পৃষ্ঠীয় ক্ষেত্ৰফল জ্ঞাত কীজিএ। ($\pi = \frac{22}{7}$ লীজিএ)

Or / নাইবা / অথবা / এবা / অথবা

Metallic spheres of radii 6 cm, 8 cm and 10 cm respectively are melted to form a single solid sphere. Find the radius of the resulting sphere. Also find the surface area of the new sphere. (Take $\pi = \frac{22}{7}$)

6 cm, 8 cm আৰু 10 cm ব্যাসাৰ তিনিটা ধাতুৰ গোলক গলাই এটা নতুন গোলক তৈয়াৰ কৰা হ'ল। নতুন গোলকটোৰ ব্যাসাৰ নিৰ্ণয় কৰো। জগতে নতুন গোলকটোৰ পৃষ্ঠকালি নিৰ্ণয় কৰো। ($\pi = \frac{22}{7}$ বুলি ধৰিবো)

6 cm, 8 cm एवं 10 cm व्यासार्थेर तिनाटि धातुर गोलक गणिये एकटि नতुन गोलक तैयार करा हलो। नतुन गोलकটির व्यासार्थ निर्णय करो। सঙ्गে नतुन गोलकटिর पृष्ठकालि निर्णय करो। ($\pi = \frac{22}{7}$ बले धरवे)

6 cm, 8 cm आरो 10 cm स'खावनि मोनथाम धातुनि दुलुर आवलि होनानै मोनसे गोदान गथा दुलुर बानायनाय जाबाय। गोदान दुलुरनि स'खावखौ दिहुन। लोगोसे गोदान दुलुरनि बिखुं दब्लाइथि दिहुन। ($\pi = \frac{22}{7}$ होनानै हम)

क्रमशः 6 cm, 8 cm और 10 cm त्रिज्याओं वाले धातु के तीन ठोस गोलों को पिघलाकर एक बड़ा ठोस गोला बनाया जाता है। इस नये गोले की त्रिज्या ज्ञात कीजिए। साथ ही नये ठोस गोले का पृष्ठीय क्षेत्रफल भी ज्ञात कीजिए। ($\pi = \frac{22}{7}$ लीजिए)

38. The marks distribution of 30 students in a mathematics examination are given below. Find the mode of this data : 5

तलब तालिकात 30 जन छात्रै परीक्षात गणित पोरा नम्बर दिया है। एই तथ्येर बहुलक निर्णय कर्बा :

नीचेर तालिकाय 30 जन छात्रैर गणित परीक्षाय प्राप्त नम्बर देओया हयेहे। एই तथ्येर बहुलक निर्णय करो :

गाहायनि संलाइयाव सा 30 फरायसाया आनजादआव सानखान्थियाव मोननाय नम्बरफोरखौ होनाय जादो। बे खारिनि गेजेरां दिहुन :

30 विद्यार्थियों द्वारा गणित की परीक्षा में प्राप्त किए गए अंक नीचे दिए गए हैं। इन विद्यार्थियों द्वारा प्राप्त अंकों का बहुलक ज्ञात कीजिए :

Class interval प्रेणी अन्तराल प्रेणी अन्तराल थाखो खोन्दोब वर्ग अंतराल	10-25	25-40	40-55	55-70	70-85	85-100
No. of students छात्रैर संख्या छात्रैर संख्या फरायसानि अनजिमा विद्यार्थियों की संख्या	2	3	7	6	6	6

★ ★ ★